

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină Elisabeta

Dela un capăt al lumii până la celălalt a străbătut cu iuțala fulgerului trista și înfiorătoare știre despre asasinarea M. S. Împărătesei-Regine Elisabeta. Cine și-ar fi putut și numai închipui, că o ființă femească, care n'a făcut în toată viața Ei nimărui nici un rău, decât numai bine pentru această țeară, să cadă jertfă unui om-bestie, dintr'o țeară străină, care și-a înroșit pumnalul în sângele aceleia, pe care milioane și milioane o adorau și preamăreau, ear' astăzi stau striviți de durerea adâncă ce i-a cuprins auzind această tristă știre.

S'a dus în țeară străină, pentru a-și căuta de sănătatea sdruncinată și a-și mai uita de multele griji și necazuri ce au trecut peste capul Ei, de când cu pierderea fiului seu iubit.

Și eată, omul-bestie i-a cui mat într'un mod diavolesc firul vieții, fără a-și mai putea vedea pe soțu-i iubit, cu care și-a împărțășit durerile și bucuriile timp de 44 de ani, și fără a-și mai putea strînge la sinu-i pe fca ei iubită, Maria Valeria.

Ce se va face regele nostru, care la auzul înfiorătoare știri a exclamat: „Acum s'au sfîrșit toate!”

Un cap încărunțit de multele griji ce a avut pentru fericirea popoarelor Sale, și a cărui rană cauzată prin pierderea fiului seu, încă și astăzi mai sângerează, care tocmai acum avea să-și sîrbeze iubileul de 50 ani ai domniei Sale, și eată că n'a fost cruțat de soartea crudă nici de această mare și ireparabilă pierdere.

Numai credința în Atotputernicul, numai razimul tare ce mi-l dă adorata mea soție, precum și simpatia popoarelor mele iubite, a zis din privilegiul morții fiului Seu, sînt acelea, cari mă mai țin în viață. Acum și-a pierdut și acel razim.

Fie-i însă spre mîngăiere, că Atotputernicul își va întinde dreapta sa asupra Lui, și-i va ușura durerea, ear' popoarele Sale iubite își vor manifesta și de aci încolo iubirea lor neclintită față de Acela, care atâtea mari și ireparabile dureri a trebuit să îndure din partea nemiloasei sorți.

Tu Doamne, care dai tărie celor slăbiți, care mîngăi pe cei căzuți în desperare, și vindeci pe cei bolnavi, întărește sufletul zdrobit al prea bunului nostru Împărat, pe care ni-l-ai destinat ca un părinte, și dă-i Lui tărie trupească și sufletească, ca să poată con-

duce și mai departe destinele acestei țeri, spre binele patriei și fericirea tuturor popoarelor.

Și noi, cu mic cu mare, sîrac și bogat să împărțășim împreună cu dînsul această durere mare.

Ear' nobilul Ei suflet să vegheze din ceruri asupra Lui.

Amănuntele omorului.

Prima telegramă a tristei știri s'a dat din Geneva și e de următorul cuprins: „Sâmbătă d. a. la 2 ore 40 m. împotriva Împărătesei-Regine un tânăr a săvîrșit un atentat. Împărăteasa-Regină a murit.”

A doua știre a sosit tot din Geneva. În ea se spune, că Împărăteasa-Regină Sâmbătă după amiază a părăsit otelul Boau-Rivage. Pe drum, un străin s'a aruncat asupra ei și a străpuns-o. Împărăteasa a căzut jos, la pămînt, dar' s'a sculat și a mers la debarcader, acolo a căzut din nou, însă din nou s'a ridicat. Căpitanul corăbiei nu a voit să pornească, dar' cei din nemijlocita apropiere a Împărătesei au cerut să pornească. În urma acestei dorințe corabia a pornit. Pe corabie Împărăteasa și-a pierdut conștiința și nu și-a mai revenit în fire. Corabia s'a întors apoi și s'a dus în port, de unde au dus-o napoi în otel. Atentatorul a fot prins. E un Italian cu numele Lucheni și nu mai încapă îndoială că e anarchist. — Atentatorul nu s'a opus și mergea cântînd, zicînd între altele: — *Așa cred, c'am nimerit bine! Străpungerea a fost mortală.* — La secție a spus, că e anarchist și atacă numai pe cei bogați. — Ducîndu-l dela secție la palatul justiției, a fost ascultat de către judele investigător Lechet, fiind prezenți și 3 membri ai guvernului militar, procurorul suprem și un comisar de poliție. Aici a denegat ori-ce răspuns în limba franțuzască, zicînd că nu pricepe nimic din ea. — Au aflat la el un bilet militar, din care reiese, că e de naștere din Parma și poartă numele de Luigi Lucheni. E în vîrstă de 26 ani. — El a mai mărturisit, că a venit la Geneva cu gândul ca să omoare o persoană de poziție înaltă, și s'a gândit la prințul de Orleans, pe care însă din unele cauze, pe cari n'a voit să le descopere, nu i-a succedat. A aflat încă că și M. S. Regina Elisabeta se află în Geneva, și așa a pîndit timpul potrivit pentru a-și putea duce în deplinire bestiala faptă. — A spus și aceea, că pe M. S. Împărăteasa Elisabeta a cunoscut-o încă din Budapesta. Încă de Vineri a stat la pîndă, avînd în buzunar un cuțit în formă de pilă, cu trei tășuri și foarte ascuțit.

Cele din urmă cuvinte ale Împărătesei.

Dama de curte înspăimîntată de străpungerea omorîtorului, s'a întors către Împărăteasa și cu vocea tremurătoare a întrebat-o: „Ne rentorcem la hotel, Maiestate?”

Împărăteasa, a cărei față deodată a devenit palidă, i-a făcut semn, că nu, și a zis: „Nu! Nu! Numai 'n piept m'a lovit. Probabil, c'a voit să-mi fure numai orologiul!”

Portarul hotelului, care din depărtare încă a văzut ce s'a întîmplat, s'a grăbit către Im-

părăteasa, întrebându-o, s'a întîmplat ceva Maiestate?

Maiestate Sa, cu o stăpînire de sine vrednică de admirat a răspuns numai atîta:

— Mulțumesc! Nimic! Nimic!

Și cu aceasta s'a dus în corabie cu pași legănați. Dama de curte a sărit în ajutorul Împărătesei, dar' slăbuțele mâni n'au putut să zădărnicească căderea Împărătesei.

Împărăteasa a căzut și căzînd și-a pierdut conștiința. Ca ceara i-s'a făcut tața. Căpitanul marinar deodată a sărit în ajutor, a ridicat-o și a dus-o în brațe până în cabină. Acolo a tăiat cu briceagul pieptul hainei precum și corsetul, și numai atunci au văzut rana cea sîngerîndă.

Primele știri în Viena.

Primul raport oficial despre groaznică tragedie a sosit la ministrul-preșident Thun, care tocmai prezida un consiliu de miniștri. — Efectul știrii a fost înfiorător. Thun a plecat imediat la Schönbrunn, ca să raporteze M. Sale. În același timp plecase la Schönbrunn și contele Goluchovsky, care încă primise o telegramă dela consulul austriac din Geneva. — Impresiunea ce a făcut asupra M. Sale raportul sfetnicilor săi, nu se poate descrie. Cuprins de adâncă durere a rostit următoarele cuvinte: — „Aceste sunt cele mai amare clipite ale vieții mele.”

După altă știre Maiestate Sa ar fi exclamat: — „Dumnezeule! Nici de această cercare nu m'ai putut cruța?!” — apoi după câteva clipite a zis: — „Acum totul s'a sfîrșit! (Jetzt ist Alles aus!) — S'a retras apoi în cabinetul său de lucru, unde timp cam de douăzeci minute nu a primit pe nimenea. — Pe la șese ore a sosit în Burg archiducele Francisc Ferdinand, pe care M. Sa l'a primit imediat. Întîlnirea a fost foarte dureroasă. Cu un tipet de durere s'au îmbrățișat și au plîns ambii, fără a putea rosti un cuvînt măcar. Numai după lung timp s'au putut reculege. — Au sosit apoi ceilalți archiduci și în urma lor toți miniștrii comuni și austriaci, spre a exprima M. Sale condolențele.

Împăratul și fiica-sa.

Cea mai mișcătoare și mai dureroasă, scenă a fost însă întîlnirea M. Sale cu fiică-sa iubită, archiduceasa Maria Valeria, măritată după archiducele Francisc Salvator. La vestea despre înfiorătoare moarte a mamei sale, archiduceasa a venit din Walsee la Schönbrunn la tatăl ei, — ca să-l consoleze, ori ca să fie consolată? Care din ei doi ar fi avut oare mai mare lipsă de consolare?! — Se scrie, că aproape un cias întreg au stat îmbrățișați plîngînd ambii cu amar și neputînd rosti nici un cuvînt. M. Sa ținea strîns la piept pe fiică-ca și plîngea.

Urmările știrii în Budapesta.

De cu seară a sosit știrea și în Budapesta, producînd mare consternațiune în toate straturile societății. Mai mult însă a consternat pe politicienii unguri, pe cari știrea i-a ajuns ca un trăsnet din senin. Pierderii mari ce o îndurară Ungurii, mai nimerit a dat expresiune Desider Szilágyi, președintele dietei, care totdeauna își cumpenese bine ceea-ce zice, și ale cărui cuvinte sunt primite ca un oracul, chiar și din partea opoziționalilor. Se spune

în ziarele maghiare, că lui Szilágyi i-a dus știrea un jurnalist. La primirea știrii Szilágyi a exclamat: Vége Magyarországnak! (S'a sfîrșit cu Ungaria!) Adevărul e, că regina a fost mare părtinitoare a Ungurilor și mult, foarte mult au să-i mulțamească Ungurii. Adunîndu-se membrii dietei și ai Casei Magnaților s'au sfătuit ca toți membrii să poarte doliu 30 de zile și dieta să steie închisă până a treia zi după înmormîntarea Reginei, ear' memoria Reginei să fie înartulată în lege.

Dimisiunea regelui.

O știre de grave urmări pentru întreagă monarchia se lansează din Budapesta. Se vorbește anume, că la sosirea în Budapesta a știrii despre catastrofa din Geneva, deputații guvernamentali de foarte distinsă poziție au dat destăinuire informațiilor lor, că adevărat împăratul-rege Francisc Iosif I. nu mult timp va domni. M. Sa se ocupa deja de mai mult timp cu ideea de a renunța la tron în favorul presumpțivului moștenitor Francisc Ferdinand. Voia să aștepte numai trecerea zilei de 2 Decembrie, ziua iubileului de 50 ani dela urcarea Sa pe tron. Acum poate-că și acest termin îi va fi prea lung mult încercatului Monarch. Astfel dau știrea ziarele din Budapesta.

Doliul Românilor.

Aflăm, că pentru a-și manifesta și poporul nostru doliul de care e cuprins din incidentul morții ne așteptate a Împărătesei noastre, autoritățile bisericești au luat dispozițiile de lipsă.

Consistorul din Sibiu s'a întrunit Luni într'o ședință plenară extraordinară și a edat un circular către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din archidieceasa Transilvaniei. În circular se zice, că după primirea lui, să se tragă clopotele la toate bisericile archidiecesei, trei zile una după alta, în fiecare zi dimineața și la amiază, ear' pe edificiile publice: biserici, școale, case parohiale și alte institut bisericești, câte un steag negru să vestească tristul cas și jalea generală. În ziua înmormîntării să nu se țină prelegeri în nici un institut de învățămînt. Ear' Sâmbătă, care va urma după ziua înmormîntării, să se celebreze în fiecare biserică parastas solemn pentru sufletul răposatei împărătese-regine, la care să fie invitate și autoritățile locale, și la care să asiste pe lângă poporul credincios în special, sub conducerea corpului didactic și tinerimea școlară, absolută pentru acea zi întreagă dela orele de instrucțiune.

Asemenea ordin a dat și episcopul Mețian din Arad, ca în ziua înmormîntării să se celebreze parastas în toate bisericile.

Acestea până de prezent.

Sîntem însă siguri că și ceilalți arhieri vor fi dat astfel de ordine tuturor bisericilor cari se țin de diecesele lor.

Date din viața Împărătesei.

Împărăteasa Austriei, Regina Boemiei și a Ungariei Elisabeta, Amalia, Eugenia, s'a născut în 24 Decembrie 1837 în Possenhoffen din Bavaria. Părinții ei au fost principele bavarez Maximilian și principesa Ludovica. Încă nu împlinise vîrstă de 16 ani, când s'a fidanțat cu Împăratul Francisc Iosif I. Fidanțarea s'a săvîrșit în Ischl la 18 August 1853, ear'

căsătoria s'a făcut la 24 Aprilie 1854 în capitala imperiului austriac.

A avut patru copii: Sofia, Gizela, Rudolf și Maria Valeria. Bucuria în traiul vieții împărătesei în curând a trebuit să facă loc tristeții, căci fiica cea mai mare, archiducesa Sofia, a murit în etate de doi ani. În urma acestei nenorociri sănătatea i-s'a zdruncinat și a fost silită, să-și caute adăpost, departe de sgomotul capitalei, pe insula Madeira. În 8 Iunie 1867 s'a încoronat de regină a Ungariei. Inima-i atât de îndurerată a trebuit, ca să mai supoarte încă o durere din cele mai chinuitoare, durere provenită prin moartea unicului fecior, a moștenitorului de tron, Rudolf, moarte urmată la 30 Ianuarie 1889.

Doliul țerii.

Țeara întregă e în doliu, manifestându-și durerea adâncă prin arborarea de steaguri negre pe localurile publice și pe foarte multe private, de prin toate orașele și satele.

În Orăștie deja de Duminecă dimineața falfăie steagurile negre pe toate edificiile publice și pe multe case private.

Amintim totodată la acest loc, că reprezentanța noastră orașenească s'a întrunit Joi în 15 Sept. n. într'o ședință extraordinară, pentru a-și exprima condolențele sale din incidentul sguduitor al morții Maiestății Sale, a neuitatei regine Elisabeta.

Asemenea e convocată la o ședință extraordinară de către vice-comitele Hollaky Arthur și congregația comitatului nostru, pe Luni, 19 Sept. n. în Deva.

Jelea împăratului.

Singura mângăere a îndureratului domnitor o află în cetitul scrisorilor pe cari le primise dela împărăteasa. Îndosebi pe cea din urmă, în care-I scrie, că în curând se va re-întoarce la Viena, ca să iee parte la sărbătorile jubilar, o cetește și o resetește. Condolențele venite din întreaga lume încă contribuie mult, ca să-și mai îndulcească inima atât de îndurerată.

Ceea-ce e de mirat e, că toate telegramele a cerut să fie duse în sala de lucru a Maiestății Sale, căci vrea, ca pe toate să le vadă.

Foaia »Neues Wiener Tagblatt« spune, că Maiestatea Sa numai alaltăieri a eșit pentru prima dată la preumblare dimpreună cu archiducesele *Gizella și Maria Valeria*. După numita foaie, împăratul a rostit următoarele cuvinte: *Lumea nici nu-și închipue, cât de mult ne-am iubit!* Pe femeia asta extraordinară, voi u s'o preamăresc într'un chip extraordinar, după-cum spune tot »N. W. T.« împăratul Germaniei va veni la Viena Sâmbătă, ca să iee parte la înmormântare.

Marți, împăratul *toată ziua a plâns*. M. Sa a încredințat pe archiducele Francisc Ferdinand, ca să răspundă scrisorilor de consolare. Maiestatea Sa a spus celor-*L* înconjoară, că memoria împărătesei o va eternisa într'un chip extraordinar. În cercurile Curții aceasta se explică, că Maiestatea Sa va face mari fundațiuni de binefacere, cari vor eternisa numele împărătesei. Se crede, că în testamentul său, împărăteasa s'a îngrijit într'un chip foarte imponent de soarta săracilor.

Testamentul împărătesei.

Testamentul împărătesei l'au desfăcut ieri. Castelul din Lainz în înțelesul testamentului va rămânea archiducesei *Maria Valeria*,

villa Achilleion din Gorfu va fi a archiducesei *Gizella*. Averea bănească se va împărți între nepoți. Mai mult va primi mica archiducesă *Elisabeta*, orfana moștenitorului de tron Rudolf. Bijuteriile și alte scule de aur au fost vândute mai lunile trecute. Din prețul lor s'au acoperit cheltuelile castelului din Lainz și din Corfu.

Înmormântarea.

Cadavrul împărătesei a fost adus din Geneva la Viena Joi și a fost însoțit de supremul măestru de curte al împărătesei, contele Bellegarde, contesa Harrach, contesa Maria Festetic de Tolna, dama de curte, doi camerari, două dame de palat și doi funcționari de curte. La fiecare haltă și gară, pe unde a trecut trenul separat, s'au tras clopotele. Dela gară sicriul a fost pus într'un car mortuar tras de 8 cai și a fost transportat în Burg. Azi, Vineri toată ziua, și mâine până la amiază publicul va putea să vadă sicriul pus în capela Burgului. Mâine la amiază capela se va încuia și numai după amiază la orele 4 se va deschide earăși, când apoi se va face înmormântarea. Doliul Curții va fi de șese luni. La înmormântare vor lua parte împăratul Germaniei și împărăteasa. Vor fi de față 70 de prinți și princese împărătești și numărul participanților se va ridica la 100, cu reprezentanții domnitorilor străini. În locul de înmormântare al Habsburgilor, din cripta Capucinilor, până acum sunt deja 126 de sicriuri, al împărătesei Elisabeta va fi al 27-lea.

Pedepsirea ucigașului.

Lucheni va fi pedepsit după legile din Elveția. După aceste legi, ucigașul nu poate fi pedepsit cu moarte, decât cel mult cu închisoare pe viață, fără a se lua în vedere poziția înaltă ce ocupă cel asasinat.

Manevrele sistate.

Manevrele ce erau să se țină în Nordul Ungariei, s'au sistat. Marți împăratul a dat ordin, că la manevre să-l reprezente baronul Beck, acum însă s'a dat ordin, după care manevrele din Nordul Ungariei, Galiția și Budapesta, s'au sistat.

Examinarea cadavrului.

În 11 l. c. dându-se voie din partea M. Sale împăratului, s'a făcut examinarea cadavrului. Medicii au constatat că moartea a fost cauzată de o rană triunghiulară. Rana a fost de 8.5 cm. adâncă. Medicii s'au mirat, că împărăteasa după o astfel de rană a mai putut face încă 60—80 de pași. S'a mai constatat, că M. Sa n'a suferit prea mari dureri, deoarece expresiunea feței nu i-s'a schimbat aproape de loc. Cadavrul împărătesei a fost îmbalsamat și pus într'un cosciug de plumb. Rana împărătesei a fost fotografată de către medici. Câteva călugărițe veghiază la corpul împărătesei.

S'a găsit și unealta ucigașului.

Duminecă seara s'a găsit și unealta cu care Lucheni a străpuns pe împărăteasa. Ea este o pilă cu trei ascuțiri, care are o lungime de 16.3 cm. Virful îi este rupt, și urmă de sânge nu se află pe ea. Se crede că virful s'a rupt când Lucheni a aruncat-o. El întărește, că a cumpărat-o dela o fabrică din Lausanne. S'a constatat că pe o astfel de unealtă, dacă se străpunge cineva cu iuteală, nu rămân urme de sânge, deoarece părțile

ranei, cu deosebire musculătura pieptului se strânge și șterge sângele.

Intemplantări după știrile asasinării.

Organul anarhiștilor din Berlin, »Vorwärts«, protestează în numele anarhiștilor contra omorului, dar' numai pentru aceea, fiindcă s'a săvârșit împotriva unei femei.

În grădina publică din Triest, s'au întemplantat ieri mari tulburări. Oaspeții Nemți și Slavi au atacat pe Italieni, pe cari i-au numit de ucigași. S'au rănit mulți și s'au făcut multe arestări. Italienii se ascund dinaintea furiei populului, împotriva căruia poliția e cu totul în neputință de a face ceva. Intreprinzătorii de zidiri la cererea populului, au dat drumul muncitorilor italieni.

În Leibach au izbucnit mari nemulțumiri împotriva Italienilor și neliniștea e mare. În întreg orașul e o bătaie formală. Două mii de muncitori și de studenți au atacat vre-o 600 de muncitori italieni, rânind de moarte pe mai mulți dintre ei, ear' pe ceilalți i-au alungat. Întreg orașul e în deplină revoluție, ear' populul nu mai slăbește din strigăte de Moarte Italienilor! Moarte anarhiștilor.

Carierile vieții.

Cariera economică.

Dacă Ungaria e țeară agricolă, cu atât mai virtos putem zice că poporul român e agronom. Din 100 locuitori ai Ungariei, 65 se ocupă cu cultivarea pământului.

Cariera economică e deci de o însemnatate mult mai mare decât se o putem trece cu vederea, fiind vorba de cariera vieții.

Clasa economică formează o pătură socială foarte puternică, nu înzadar îi zicem *talpa țerii*.

Țăranul nostru crescut la coarnele plugului își petrece viața întreagă ocupându-se cu economia; preoțimea noastră dela sate încă e necesită să se ocupe cu economia, și în multe cazuri preotul dă directivă și în această privință; proprietarii nostri fac economie; inteligența (excepționând pe cei din orașe mai mari) încă face economie.

Da, neamul nostru e un neam agricol.

După acestea s'ar părea cu totul superfluă ori-ce inviațiune în această direcție, după-ce poporul n'are lipsă de sfaturile nimăru, când e vorba să-și prindă boii la car, sau să îndrepte coarnele plugului la breazdă. Nu trebuie să uităm însă, că economia, ca toate celelalte, a făcut progrese mari în timpul din urmă, și dacă nu voim să rămânem înapoia celorlalți, trebuie să ținem și noi pași alături de ei.

O mulțime de aparate nouă, mașinării, îmbunătățiri s'au făcut pe acest teren, cari ușurează în mod uimitor lucrarea economilor nostri.

Sistemele vechi rămân la o parte și cele nouă le iau locul: *economia tradițională*, veche e înlocuită de *economia rațională*.

Acest progres pe terenul economic începe a se observa ici-colea și pe la noi.

Să nu uităm însă, că țăranul nostru, conservativ din fire, nu se împacă așa ușor cu inovațiunile. Lucrul câmpului e pentru el un fel de tradiție moștenită din moși din strămoși.

El ară după-cum ara tată-sau, seamănă și seceră după-cum a învățat dela moșu-sau în copilărie.

Conservatismul acesta degenerază în adevărată încăpăținare și numai cu mare greu pot fi convinși, că e bine să părăsească obiceiul moștenit din bătrâni.

Sistemul cel vechiu nu mai e mulțumitor în comparație cu multele avantagii ale economiei raționale.

Acest motiv ne-a îndemnat să scriem articolul de față, îndemnând pe proprietarii nostri să facă studii economice, să se introducă astfel și în sinul țărânimii noastre binefacătoare inovațiuni economice, îndemnându-i să-și deie pruncii și la școale economice.

Școale economice inferioare românești nu avem; Ungurii au vre-o șapte, asemenea și Sașii au trei (Medias, Bistrița, Feldioara). Aceste școale sunt foarte acomodată pentru micii proprietari, sau pentru cei-ce voesc să continue mai departe studiile economice.

Absolvenții de VI. clase gimnaziale pot urma la agronomie. Școalele de agronomie sunt la Dobrița, Cașovia, Keszthely și Cluj-Mănăștur.

Cursul agronomic durează trei ani și se începe cu 1 Octombrie.

Acest curs e foarte recomandat pentru proprietarii cei mari, care vor să iee parte în cultivarea pământurilor ce au. Asemenea ar fi de dorit, ca domeniile noastre bisericesti precum și domeniile proprietarilor nostri mari, sau ale societăților românești, să fie administrate tot de tineri de-ai nostri. Toate aceste le zicem și relativ la vecina Bucovina, unde boerii au tot administratori poloni.

Studiile economice se pot continua la cursul de 2 ani al academiei de agronomie din Magyaróvár, eventual la institutele superioare din străinătate (Berlin, Viena).

Turcul mai bun ca Ungurul.

Ce să mai zicem noi despre stăpânitorii nostri, cari nu știu și nu vreau să știe alta, decât ca toate popoarele nemaghiare să se lapede de limba și naționalitatea lor, și în locul acestora să-și însușească pe a lor, pe cea maghiară, căci altcun nu vor avea loc în această patrie, când vedem, că chiar și păgânii de azi, Turcii, încep a recunoaște, că dat îi e fiecărui popor, ca să se desvoalte și cultive în propria sa limbă, care a moștenit-o dela moși-strămoșii lor.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Singurătate...

Spre asfințit privirea-mi se 'ndreptează,
O jale dornică în piept s'astrânge,
Și parcă-atâtea iluziuni s'ar stînge
Printr'a amurgului duioasă rază.

Un zuzet blând din fagi se mai resfrânge
Prin pacea care pe pământ s'așează,
Pe căi departe gândul dus visează
Și fără-a ști începe ochiu-a plânge.

Ca panjenise 'n ziduri părăsite
Să lasă vîluri de melancolie
Pe-a sufletului aripi ostenite.

Întreaga fire-apare ca pustie,
Și doară inima 'n singurătate
Ca pulsul ultim de vieți mai bate.

Traian Mihaiu.

Câștigul ă! mare.

(Urmare și fine)

De astă-dată Marin nu s'a dus de geaba. Cum a ajuns la negustor, acesta i-a spus că loteria s'a tras și pentru aceasta lui îi trebuie o listă de numerile câștigătoare și îl învătă să caute dacă în ea e pus numărul lui.

În capul listei Marin cum o luă, vîzî scris cu cifre mari și negre numărul 66666 și întrebînd i-se răspunde că acolo mai stă scris, că acest număr a câștigat 10.000 lei.

Marin era demult obișnuit cu această veste, așa ca fără să se tradeze, liniștit mulțumî negustorului, își ceti frumos lista, o puse în sin și plecî înapoi la moară.

Acî se duse drept la domnul Gheorghe.

— Domnule Gheorghe, eu am treabă să mă duc pentru câteva zile.

Pentru întăia-dată de șapte ani Marin vorbea de treabă și de nevoia de a pleca pentru câteva zile dela moară. Nu puțin minunându-se, Sfranciog îi zise:

— Bine, băete, dacă zici că ai treabă, apoi du-te.

— Da, Domnule Gheorghe, eu de când sunt la d-ta știu că nu 'ți-am cerut nimic din banii mei, acuma îmi trebuie vre-o doi poli.

— Apoi de, Marine, dacă zici tu că-ți trebuie, să-ți dau, că știu că tu nu ești om stricat să-ți risipești, și apoi sunt banii tăi

Te-aș mai ruga încă să-ți dai și un sac. I-a dat și sac, deși foarte mirat ce are să facă Marin cu sacul și cred că vî miraj și dumneavoastră. Totuși e lucru simplu. Dacă n'o avea sac, cu ce o să ia el atîta bănet.

Cât a ținut drumul până la București, a întors, a învîrtit cu grijă sacul în toate felurile, să nu fie spart pe undeva și n'a cugețat la altceva de cât cam cât de mulți or fi 10.000 de lei. Așa multă socoteală știa Marin. El știa socoteala doar' pe saci de făină ori pe saci de grâu, mai departe nu. Mai știa câte zile sunt pe săptămână, cât e de Luni Până Joi și alte câteva calcule elementare, dar' ca să numere atât de mult nu. Auzise că 10.000 de lei fac 500 de poli, dar' nici cu asta nu era destul de avansat.

În sfîrșit a ajuns la București, avea un cunoscut din satul lui, Ioan Potroacă, care vindea zarzavat cu coșu până în seară, îl și găsi la gazda lui în Dealul-Spirei. Petroacă crezînd că a venit la București cu gând de procopseală, îl primî la început cam rece, da auzind că el e fericitul câștigător al celor 10.000 de lei, îi venia să sară în tavan de bucurie.

— Va să zică te bem astă-seară?

— Vezi bine, hai.

Și într'un suflet ajunseră la Nița Grecu, unde mîncară cu poftă fleici stropite cu vin negru, apoi o mai luară încoaci-încolo și când se întoarseră să se culce, Marin oftînd luă seama că socoteala serei fusese cam sărată.

— Ei fie, dacă am câștigat.

— Va să zică mîne luăm bani, zise Ioan.

— Da, da, mîne mergem să-ți luăm.

A doua zi amîndoi s'au dus să ia paralele. Un boer gros cu ochelari îl primî pe Marin.

— Ce vrei, băete?

— Am venit să iau paralele.

— Ce parale?

— D'apoi am câștigat — cu un aer zimbitor de triumf Marin întindea biletul — am câștigat câștigul ă! mare.

Boerul izbucni în hohot vîzînd pe Marin cum îi întindea biletul întors și îi arăta cu degetul cele 5 cifre 66666.

— Ce, ești nebun ori te prefaci? și jumătate rizînd, jumătate necăjit, nu putî să-și dea nici o lămurire mai mult.

Marin simți că i-se taie picioarele, nu putea să se domirească de loc și îngîna mereu:

— Apoi, dacă am câștigat? Nu se vede aci numărul?

Vîzîndu-l așa de înristat și cu atîta sinceritate în durerea lui, boerului i-se tăcî milă,

Și aceasta ni-o dovedește o întâmplare din Epir, Macedonia.

Eată anume ce s'a petrecut:

Zilele acestea multe comune românești dela Pind au avut onoarea, ca să fie vizitate de cătră Exc. Sa Reșet-pasa, adjutantul general dela frontiera greco-turcă. Exc. Sa a fost peste tot locul primit cu căldură și aclamat cu entuziasm. În toate localitățile, unde există școli românești, i-s'au cântat imnuri în dialectul românesc.

Inaltul militar otoman a manifestat multă simpatie pentru chestia noastră și s'a interesat deaproape de mersul școalelor. În comunele Smini, Ameru etc., deși curat românești, neexistând până de prezent școală românească, i-s'au cântat imnuri grecești. Aici, neputând să se stăpânească, Exc. Sa a trebuit să facă puțină propagandă în favorul limbii românești.

— Cu părere de rău trebuie să ved, a zis Exc. Sa, că D-Voastră, deși Români, nu știți carte românească. E bine, ba chiar folositor, ca omul să știe cât mai multe limbi din lume, *e rușine însă să nu știe limba sa proprie*. Știu că Românii au cele mai bune aptitudini pentru cultură, industrie și comerț. Ei nu înțeleg însă, că elenismul (adecă grecismul) este o boală, care le amenunță existența lor națională. Termin, dorind ca pe viitor să vă respectați dialectul vostru român, căci pe voi înșivă vă respectați.

Ear' la noi? La noi nu numai că nu te îndeamnă să te folosești de limba ta maternă, ci din contră umblă să ți-o depărteze de peste tot locul și să ți-o înlocuiască cu a lor cea pocită.

Oare până când?

CORRESPONDENȚA

Noi țeranii.

— 14 Sept. n. 1898.

Domnule Redactor.

Ne crește inima de bucurie, văzând că se mai află și printre domnii noștri câte unul, care își mai aduce aminte de noi și se pune și scrie mai cu de-amănuntul starea în care ne aflăm, precum a făcut-o aceasta în nrul trecut al iubitei noastre foi »Revista Orăștiei« aceluși domn, care a scris articolul din fruntea foii, îndemnând printr'însul pe toți cei cu carte, inteligență, cum se zice, a ne sta într'ajutor cu sfatul, a ne explica cum trebuie să ne apărăm drepturile atunci, când vedem că pe nedrept ni-se ceré din partea slujbașilor de stat ca pentru un lucru sau altul să plătim atâta și atâta dare.

Și atâta sunt de adevărate toate cele scrise în acel articol, încât nu credem să se afle un altul, care ar fi putut să cunoască mai deaproape necazurile noastre.

— Băiete, tu se vede că nu știi să cetești?
— Dacă nu știu ce, nu am dreptul să câștig și eu?

Înzadar toate lămuririle, de geaba i-se spune, că s'a înșelat, că nu se cetește așa numărul, Marin protesta mereu și-și aducea aminte de cărturărea care îi spusese că viitorul lui e curat ca laptele și numai o să aibă mare pismă dela un craiu de tobă, care i-se pune de-a doua în calea norocului; de multe ori rîsesse el gândindu-se cine poate fi acel toboșar, care nu are atâta minte în capul lui, ca să vadă că nu se poate să-i facă nici un rău pentru-că i-a spus cărturărea că ori-câtă pismă și ori-cât necaz o avea acela, n'are să-i pase. Acum însă în fața boerului gros, cu ochelari, vedea cine e cel craiu de tobă. Dar' acest craiu cu burta rotundă cât o tobă de ale mari și cu risul lui neoprit, era tocmai cel care trebuia să-i dea banii în schimbul biletului, așa că cu toată încrederea lui în cele știute, nu prea îi venia la socoteală să nu-i pese.

Intr'o stare de timpire fără seamăn, Marin nu mai pricepea nimic, din când în când doar' protesta că al lui e câștigul ăla mare.

*

Tirît chiar pe la poliție, Marin încă nu apucase să se convingă că nu i-se făcuse ne-

Dările, dările acelea multe și mari ne storce meduva din oase și ne duc la sapă de lemn.

Dare și eară dare ni-se cere din tot locul și aproape pentru toată nimica, ear' de nu vom avea de unde să le dăm, atunci ne iau boii din jug și vacile din grajd, și le vînd cu un preț, încât ne doare inima când ne gândim la ele, numai cât să le ajungă pentru dare, și așa ne lasă apoi în cea mai neagră sărăcie.

Și la cine să ne plîngem? De ne vom duce la cei mai mari ca să-i rugăm să ne mai aștepte, până ne va da D-zeu ca să avem și noi, că atunci bucuros le vom plăti, nici că voesc să stea de vorbă cu noi, ba nu arare-ori ne dau pe ușe afară.

Și câte zile scumpe de lucru pentru noi nu ne perdem țeranii, eaca num'asa, umblînd cu pălăria în mîna pe la cele uși domnești, ca să-i rugăm să ne mai scadă din dare, că uite anul a fost rău, și n'am putut aduna nici barem atâta, cât ne e de lipsă pentru familie de pe o zi pe alta.

Dar' ferit-o sfîntul să fim ascultați. Se înhoală câte una la noi și borbosind niște cuvinte neînțelese de noi, ne fac semn să ne ducem, și-apoi nici nu ajungem bine acasă, și ne trezim că și executorul e în spinarea noastră.

Nu mai știm cum să trăim.

Și-apoi domnii noștri!

Sunt și printre ei, nu-i vorbă, oameni cu mai mare tragere de inimă pentru noi, cari se mai interesează din când în când între altele și de soarta noastră, dar' aceia sunt foarte puțini. Ne doare însă inima când vedem că sunt și de aceia, la cari dacă ne ducem să ne plîngem necazurile și să le cerem vre-un sfat, nici că vreau să ne bage în samă, ci zic: dacă ți-o vînt să plătești, plătește, și atâta, și cu aceasta s'au scăpat de noi.

Nu doresc eu ca domnii de pe la orașe să vină pe la noi, căci avem noi oameni cu carte și prin satele noastre, preoți, învățători etc., și aceștia sunt despre cari noi țeranii dorim ca să fie mai cu tragere de inimă cătră noi, deoarece-aceasta încă este o datorie sfîntă a lor.

Căci dacă și printre dînșii se află nepăsători față de noi, ce să mai zicem despre străini?

Și aceasta e păcat, zic, de trei-ori păcat. Să se trezască deci și domnii noștri din nepăsarea ce o au față de noi, căci trăind în mijlocul nostru, ne cunosc necazurile, și așa ușor le e să ne dea sfaturile de lipsă și să ne învețe cum și unde avem să ne căutăm dreptul nostru, când vedem că pe nedrept suntem osândiți, și atunci nu numai că va fi mai bine de noi, ci va fi totodată și de dînșii.

Altcum perim cu zile! X.

dreptate și că într'adevăr el era de vină că nu cetise bine.

Bietul om prăpădit, nemai avînd nici bani de tren ca să se întoarcă, o porni la drum, pe jos, spre moara d-lui Gheorghe. O săptămână cât îi finu drumul nu se putu desmetici. Din când în când tot întindea sacul și se uita lung la el, la acest nefericit sac, care după atâtea speranțe tot gol se întorcea dela București.

Când ajunse la moară umilit de a lua, îndrăsnî să vie înaintea stăpînului, căruia cerîndu-i iertare îi povesti toată comedia.

— Ia să ved și eu biletul ăla.

Stranciog după-ce luă biletul, pe care i-l întinse Marin și îl privi bine isbucni și el în ris.

— Bine mă, da tu ai cetit biletul întors, aci e numărul 99999.

— O fi, de unde să știu eu că trebuie întors altfel?

— Lasă, băete, că nu-i nimic. Dacă nu ți-s'a împlinit toată prevestirea cărturăresei, apoi în parte tot ți-se poate împlini.

— Cum așa?

— Știu eu o fată care te-ar lua dacă ai vrea tu. Dar' de, nu e blondă.

— Cine? care?

— Cine să fie? Irina.

Situația în Creta.

Nici nu credem că s'au liniștit îndestul spiritele din Creta în urma războiului din anul trecut, și eată că earăși ne sosesc din zi în zi știri tot mai îngrijitoare despre o nouă răzcoala a locuitorilor acelei insule.

Eată cauza tulburărilor:

În Candia Englezii au stăruit pentru a ocupa biuroul vămilor, populația musulmană a atacat pe Englezi, dintre cari unul a și fost ucis. Atunci un cuirasat englez a aruncat căteva obuze, cari au provocat incendiu. Amiralii s'au îndreptat îndată spre Candia, unde domnește o înferbântare viie.

Din Canea se vestește, că consulatul german, englez și american au ars. Vice-consulul englez a murit. Vasele de război a celor patru puteri au pornit din Suda spre Candia.

În turburările din Canea un oficer și 12 soldați englezi au fost uciși, ear' 2 oficeri și 40 soldați au fost răniți.

NOUȚĂȚI

Cât de curînd vom trimite pentru abonentii noștri al doilea și treilea premiu literar pentru anul de față: o broșură elegantă de 96 pagine, cuprinzînd poezii, novele etc., frumoase și plăcute.

Rugăm cu o cale pe dnii cari primesc foaia să aibă bunătatea a ne trimite prețul de abonament cu care ne restăază.

Pare-că sunt în România, dar' nu în Ungaria, au fost cuvintele M. Sale Impăratului când cu prilegiul întîmpinării sale în Buziaș, unde a vîzut atîția Români în giurul Seu. Eată anume cum s'a exprimat: „*Wahrhaftig ich möchte glauben in Romänien zu sein, wenn ich nicht wüsste, dass ich in Ungarn bin*“. Ceea-ce pe românește însamnă: „*Intr'adevăr aș crede, că sunt în România, dacă nu aș ști, că sunt în Ungaria*“.

Noi profesori la Brașov. Mercuri în 26 August v. și-a ținut Eforia școalelor centrale din Brașov ședința sa. În acea ședință și-a angajat și câțiva profesori noi, și anume pe dnii: *Nicolae Puican și Axente Banciu* la gimnasiu, *Dr. Constantin Lacea* la școala reală și *Petru Ciorogariu* la școala comercială.

„**Imi tem patria**“, sunt cuvintele ce le-a rostit contele Stefan Károlyi, când a auzit știrea despre asasinarea Reginei. Eată ce a telegrafat el din Careii-mari unui amic al seu în Budapesta: „*Încă nici-odată nu m'am temut în viața mea. Acum mărturisesc cu ochii plini de lacrimi, că mi-e frică de viitor. Imi tem patria. Am cauză de a mi-o teme. D-zeu și-a luat mîna de pe patria noastră, neîmpedcînd mîna ucigașului, el a lăsat să cadă steaua protectoare a acestei națiuni*“.

Reuniuni pie pentru decorarea bisericilor. Din circularul Prea Venerabilului Ordinariat gr.-cat. de Lugos, datat 5 Sept. n. a. c. sub nrul XXXV. aflăm următoarele: „Se împlineste anul de când, cu datul de 10 No-

— Va să zică mă ierți?

— Ce-o să-ți fac, dacă i-ai intrat la inimă și plînge mereu de când ai plecat. Ce zici, Irino?

Irina se roșise ca un rac.

— De, tată, cum o vrea Marin.

— Cum oi vrea eu. Apoi eu atîta am dorit toată viața mea. Blăstămata aia de cărturăreasă mi-a luat mințile. Dar' nu-i nimic, tot a spus adevărat, și acum la sfîntă Mărie, când om merge amîndoi la bălciu la Severin, o s'o întreb, dacă copilul nostru dintăiu o să fie fată ori băiat.

(„A. P. R.“)

Nu's eu, că-i frate-meu!

Un Țigan intră într'o stîină, și crezînd că nu e nimenea de față, pune mîna pe un caș sdravîn și sbugiu cu el la vale! Baciul, care era după niște burdușe, îl vede pe Țigan, și după el! — Fuge Țiganul, dar' fuge și baciul. Când vede Faraonul, că baciul o să-l ajungă, țup! într'o scorbura de lângă cale și se face mut ca peștele. Baciul bagă de samă șiretenia Țiganului, și apropiîndu-se de scorbura, strigă:

„Tu ești, măi Țigane?“

Dar' Țiganul: „Ba nu's eu, zău, că-i frate-meu!“

emvrie 1897 Nr. 1630, cu deosebită plăcere am aprobat »Statutele Reuniunii femeilor pie pentru decorarea bisericii gr.-cat. din Orăștie«. Pe când lăudăm și la acest loc zelul pielor femei grupate în jurul acelei Reuniuni, cu toată căldura îndemnăm pe purtătorii oficiilor parohiale, ca, mai virtos în parohiile mai mari, să stăruască a înființa asemenea Reuniuni, destinate a concurge la mărirea po-doabei casei Domnului. Din partea noastră vom da îndrumările de lipsă ce ni-se vor cere în această privință, ba chiar și textul acelor-rași statute tipărite deja*.

Parastas pentru Br. Ursu s'a celebrat Duminecă în biserica gr.-cat. din Sibiu prin protopresbiterul V. Russu, asistat de preoții Togan și Bunea, în prezența comitetului fondurilor grănițerești, în frunte cu vice-presedintele C. Stezar și a unui însemnat număr de parochiani.

Un răspuns. Referitor la rectificarea dlui Dr. Iosif Blaga din nrul nostru trecut, primim dela dl C. Baicu următoarele: On. Dle Redactor! Privitor la cele înșirate și adresate mie prin pasagiul »Rectificare« din nrul 35 al »Revistei« noastre din loc, pe lângă *adămu-mentul* făcut la acel pasagiul din partea D-Voastră, dispunînd azi de puțin timp liber, îmi permit a reflecta, că tocmai acelea sunt toate niște »garniseli de personalități«, pe cari vrînd să rămână dl Dr. Iosif Blaga om cu înțelepciune de a califica și deplin calificat să și-le revoace, mai virtos, că eu *nici cu dl director Virgil Onișu n'am vorbit nici un cuvînt din cele-ce mi-se atribue*. Cu toată stima Orăștie, 2 Sept. n. 1898. *Const. Baicu*.

Școlile din Blaj. În anul școlar 1898/9 s'au înscris la gimnasiul din Blaj 447 studenți, ear' la preparandie 103. În internatul Vancean de băeți sînt 122 gimnasiști.

Ceea-ce e nou pentru noi e, că în anul acesta s'au înscris și două gimnasiste. Acestea sînt Cornelia Deac, fiica dlui profesor Aron Deac și Lucia Viciu, fiica dlui profesor Alexiu Viciu. Amîndouă sînt înscrise ca privatiste pe clasa a doua.

Necrolog. Vineri în 9 Sept. n. la 1 oră din zi, a trecut la cele eterne *Ioan Bechnitz* din Sibiu, în etate de 50 ani. Reposatul a fost acela, care simțind lipsa unui ziar cotidian, a stăruit mai mult pentru înființarea ziarului „Tribuna“ din Sibiu, și în concelegeri cu alți amici ai sei au dat directiva politică a ziarului, și tot el a fost acela, care după neînțelegerile iscate în sinul partidului național, a stăruit pentru întemeierea ziarului „Tribuna Poporului“ din Arad. Timp îndelungat el a fost secretarul comisunii administrative a „Tipografiei Archidieceșane“, membru al congresului național bisericesc și al sinodului archidieceșan. În mormîntarea s'a făcut Duminecă în 11 Sept. n. în cimiterul bisericii gr.-or. din Sibiu, Suburbul Josefîn. Fie-i țîrina ușoară.

Gimnasiile superioare românești au fost cercetate în anul școlar 1897/8 de 1264 studenți, și anume cel din Blaj de 408, între cari Români 402, cel din Beiuș de 309, între cari Români 251, cel din Brașov de 317, între cari Români 314, și cel din Năsăud de 230, între cari Români 226. Examenul de maturitate l-au depus: la Blaj în Septembrie 12, în Decembrie 1, în Iunie 27, relegați pe 3 luni 1, pe 1 an 1, cu totul 40 (între cari 2 dela Năsăud au făcut examenul corector în Blaj); la Beiuș 25, (relegați pe 3 luni 3), la Brașov 11 (fiind 9 respinși pe câte 3 luni, 4 pe câte 1 an), la Năsăud 24 (ear' relegați au fost pe 3 luni 3, pe un an 2). Așadar' au obținut testimoniu de maturitate la gimnasiile noastre 110 tineri, ear' 11 au fost relegați pe câte 3 luni.

Școala lui Krivány. Cassarul dela sedria orfanală din Karczag, Sárkány Mór, a dilapidat frumușica sumă de 40.000 fl. Sárkány Mór înainte de a se sfîrși cercetarea pornită în contra-i, a făcut bine, că a murit și astfel restituirea banilor ce lipsesc vor fi scoși de pe pielea celor încredințați cu controla, dacă vor avea ceva, dacă nu, ca la Arad, se vor scoate de pe bieții contribuenți, zice »Tribuna Poporului«.

Mare foc la gara din Budapesta. Un mare foc a isbucnit la gara de Vest din Budapesta. Focul a isbucnit într'un magazin de petrol, pe la miezul nopții. 3000 de butoaie pline cu petrol au luat foc, cari au produs o groaznică exploziune.

Ciuma în India. Din presidenția Bombay sosește știrea, că în săptămîna trecută au murit, după datele oficiale, 2000 de persoane de ciumă.

FEL DE FEL

O mașină de prins pureci. Dl S. Zugrav, ampoi de finanțe în Viena, publică următorul avis interesant: Înainte cu circa 2 luni făcui o descoperire din întâmplare; inventai mai bine zis o mașină de prins pureci, care încă nu există până acuma, după construirea mea și e unică în felul său. — 2 săptămâni practica în continuu și dădui de un rezultat mulțumitor, Persoana n'are altceva a face decât a așeza noaptea mașina în mijlocul odăii, prinzându-se astfel un număr mare de pureci! Laicul va crede: bine, dacă dorm, cum de sare bietul purece dela sinul meu la mașină? Atracțiunea aceasta e secretul meu rezervat, până-ce nu-mi voi fi dobândit patentul! Neavând însă banii necesari pentru patent (legea de privilegiu din 15/VIII 1852 Nr. 184), pe cel puțin 5 ani, apelez la marinitatea publicului român, și mai ales a celor mai interesați confracți pe ramura industriei, de a-mi sta binevoitori și după puțină în ajutor, de îi trage numai inima, contrar vor trage numai strâinii folosul! Un mechanic m'a asigurat, că o atare mașină e un articol circulator și că-mi stau auspicii favorabile înainte!

Conservarea strugurilor. Un Francez a descoperit mijlocul cel mai bun și mai puțin costisitor de a păstra strugurii. Strugurii se string în căldări, se atiră de ceva cu sfoară astfel, ca să nu se atingă de pereți sau între dinșii și se așează într'o cameră sau într'o pivniță, a căror temperatură se nu treacă peste 12—14°. Odaia sau pivnița se închid bine și se așează în apropierea strugurilor o farfuriară sau un păhar cu spirt. Vaporii de spirt împedecă ori-ce stricăciune a strugurilor, cari se conservă perfect luni întregi, fără să mucească cătuși de puțin. Natural că spirtul trebuie reînnoit tot timpul cât durează conservarea, pentru-ca aerul să fie mereu încărcat cu vapori de spirt.

Mulțumită publică.

Prin aceasta aducem mulțumită tuturor acelor marinitoși, cari au binevoit a contribui pentru stindardul (steagul) metalurgilor gr.-or. din parochia Sécărămb, ce s'a sfințit în 14 August st. n. a. c.

Din Sécărămb următorii domni: Steinhaus Gyula, director de mine 3 fl., Benedek Kálmán, Pruner Róbert, Balázsy Imre, Herczeg Imre, ingineri și Révai Károly, oficial câte 1 fl., Alimpu Oprea, preot 2 fl., Stefan Farcaș, învățător 50 cr., Max. Ambrus, subof. montan 2 fl., Armeanca János, subof. montan 50 cr., Simeon Deac, proprietar 3 fl., Iosif Ianc, proprietar 2 fl., Kolozsi Basiliu, măcelar 50 cr., D-na v. Segesvári 1 fl. 50 cr., Haber Richard și Miklos Ignác câte 50 cr., Marosán Péter 50 cr., Kulik David 50 cr., Higner Miklos 20 cr., Krippendörfer Frigyes 40 cr., Hirsch Antal 50 cr., Maria Iliant, v. d. 1 fl.

Din Hondol domni: Petru Mihuş, paroch 1 fl., Sabin Piso, com. 50 cr.

Din Certeş domni: Petru Gábor, paroch și Cranic Gligor câte 50 cr.

Din părțile Bradului au avut bunăvoință a colecta dnii George Iliant și Nicolae Iacob, dela următorii domni: George Iliant 2 fl., I. Popp 50 cr., Dimitrie Grecu 1 fl. 50 cr., Karl Grünwald 50 cr., Schuber Ferencz 50 cr., Petru Virciu 1 fl., Alexandru Draia 1 fl., Rozalia Virciu 20 cr., Nicolae Grecu 2 fl., Ioan Triffu 50 cr., Samson Nișca 50 cr., George Almașan 1 fl., Martin Gáll 50 cr., N. N. 35 cr., Alexandru Popovici 50 cr., Nicolae Iacob 2 fl. 25 cr., Gustav Grünwald, Varró János, Janki Béla, Veres Lajos, Kovács László și Letiția Draia câte 50 cr., Virgia Rozália și Ioan Tisz câte 20 cr., Pavel Nișca și Gergea Pasca câte 50 cr., Feier Dănilă și Iănășu Toderaș câte 20 cr., N. N. 25 cr. Total 19 fl. 85 cr.

Ear' la restul de 113 fl. 75 cr. au contribuit metalurgii de cont. gr.-or. din Sécărămb în părți egale.

Rugăm pe Atotputernicul, că acestor marinitoși donatori să le răsplătească înmuit pentru jertfele ce au dat intru înfrumșetarea sf. noastre biserici. Sămnăm cu toată stima

Sécărămb, 8 Sept. 1898 st. n.

Pentru comitetul parochial:

Max. Ambrus, Alimpu Oprea,
notar. președinte.

Mulțumită publică.

In favorul sfintei »Mănăstiri dela Prislop«, în urma apelului emis cu data 10/22 Noembrie 1897 de către comitetul constituit spre scopul restaurării aceleia, au incurs următoarele oferte benevole:

Lista Nr. 2: Excelența Sa Dr. Victor Mihály de Apșa, Archiepiscop și Metropolit în Blaj 20 fl., Ioan M. Moldovan, preposit capitular 2 fl., Simeon P. Mateiu, canonic 1 fl., Gavril Pop, canonic 50 cr.

Suma: 23 fl. 50 cr.

Lista Nr. 3: Excelența Sa Michail Pavel, Episcop de Oradea-mare 15 fl. v. a.

Fără listă au incurs dela Domnul Dr. Alexandru Hossu, avocat în Deva 50 fl. și dela soția d-sale Aurelia Hossu au incurs 20 fl.

Suma: 70 fl. v. a.

Lista Nr. 5: dela Ven. Capitol din Lugos, anume: Ilustritatea Sa Stefan Moldovan, preposit capitular 10 fl., Andreiu Liviu, canonic 2 fl., Petru Pop, canonic 2 fl., Ioan Madincea, canonic 1 fl., Benjamin Densușan, canonic 2 fl. și Ioan Boroș, canonic 1 fl.

Suma: 18 fl.

Lista Nr. 7: Ven. Capitol din Oradea-mare, anume: Teodor Kővári, preposit 2 fl., Artemiu Sarkadi, canonic 2 fl., Georgiu Juhász, canonic 2 fl., Moise Neșiu, canonic 3 fl. și N. N. 1 fl.

Suma: 10 fl.

Lista Nr. 288: Colectant Clarissim. Dr. Teodor David, Capelan castrens în Brașov dela Dr. Teodor David 3 fl., Ioan Săbădeanu, comerciant 10 fl., Frații Stănescu 10 fl., Constantin cav. de Steriu 20 fl., Fil. A. 10 fl., Elena A. Popoviciu 10 fl., N. Mocan 5 fl., Diamandi Manole 5 fl., Nat. griech. Kirche 5 fl., N. N. 5 fl., Petru Pop 4 fl., D. Eremias nepoții 2 fl., Ioan Moldovan din București 3 fl., N. N. 4 fl., Simeon Dămian 5 fl., Ioan Dușoiu 2 fl.

Suma: 103 fl.

Lista Nr. 13: »Auraria«, institut de credit în Abrud 20 fl., Dr. Vasile Fodor, avocat 2 fl., Alexandru Filip, avocat 3 fl., Laneș Giurchescu 1 fl., Nicolau Lobonțiu 1 fl., Petru Macavei 1 fl.

Suma: 28 fl.

Lista Nr. 486: »Hațegana« institut de credit în Hațeg 15 fl.

Lista Nr. 35: »Fortuna«, institut de credit în Rodna-veche 10 fl.

Lista Nr. 30: »Oravițana«, societate pe acții în Oravița 5 fl.

Lista Nr. 40: »Riureana«, institut de credit în Capolnoc-Mănăștur 5 fl.

Lista Nr. 79: Dl George Vișa în Zlatna 1 fl.

Lista Nr. 105: Colectant dl Vasile Micușan, cleric absol., dela crodincioșii din Sând și Turda 3 fl. 9 cr.

Fără listă au incurs dela dl Aurel Popescu și soția, comerciant în Sibiu 10 fl.

Lista Nr. 80: colectant dl Nicolau Belone în Ticvaniu-mare, dela Dr. N. N. în Cacova 1 fl., eară din Ticvaniu-mare, Petru Popovici 1 fl., Orănianțiu Valerian 50 cr., Ioan Stoina 1 fl., Iacob Iena 50 cr., Toma Sorinca 50 cr., George Stanca 50 cr., George Căiman 1 fl., Iuliu Birou 50 cr., Demetriu Rusu 1 fl., Șofron Pascu 50 cr., Vasilie Leza 1 fl. și Nicolae Belone 50 cr.

Suma: 10 fl.

(Va urma.)

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Szám 1274—1898. vh.

(393) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közölré teszi, hogy a szombathelyi kir. törvény-szék 1897. évi 9799. számú végzése következtében Dr. Knébel Kornél szombathelyi ügyvéd által képviselt Mayer E. fiaj czég javára Krepcsa Iuon baszarabasz lakos ellen 75 frt. s jár. erejéig 1897. évi szeptember hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 310 frtra becsült szarvasmarhákól álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. bíróság V. 349/2. 1898. számú végzése folytán, eddig összesen 20 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Baszarabaszán, végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1898. évi szeptember hó 21. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-

kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetének a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Körösbányán, 1898. évi szeptember hó 12. napján.

Söllősy János,
kir. bir. végrehajtó.

AVRAM GERGEL

lăcătuș și mașinist

s'a stabilit în orașul nostru și primește ori-ce lucru ce se referă la brânșă aceasta cu prețuri foarte moderate.

Primește mai departe reparări la mașini de ori-ce soi și le execută în timpul cel mai scurt.

Cu deosebită stimă

Avram Gergel

(392) 1—3 Orăștie, (St. Mănăstirii).

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMI, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(393) 22—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arândeaza și exarândeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Directiunea.

Baie de aburi, basen și vane în Orăștie.

= Strada Ferăriei 8. =

Proprietatea d-lui S. Birthler.

Înoălzire centrală! Cea mai mare eleganță și comoditate!

Cea mai mare ourățenie! Arangiamet pentru toate trebuințele!

Prețuri ieftine!

În baie se întrebunțează numai apă de riu strecurată!

Toate conductele (aparatele), pentru a fi asigurate contra ruginei, sânt făcute din aramă roșie! Fiecare vană e provăzută și cu un douche!

PREȚURILE BĂILOR:

Abonament pentru 12 băi de abur . 5 fl. || O baie singuratică de abur . . 50 cr.
Abonament pentru 12 băi de vană . 4 fl. || O baie singuratică de vană . . 40 cr.

Ordinea de soădat, în baia de aburi:

LUNI: ————
MARȚI: după prânz pentru dame, || VINERI: după prânz pentru dame.
MERCURI: „ „ Domni. || SĂMBĂTĂ: „ „ Domni.
JOI: ———— || DUMINECĂ a. m.: ————

Baia de vane stă la dispoziție atât pentru domni cât și pentru dame, tot numai în aceleași zile și în același timp, în care baia de aburi (după cum se arată mai sus).

Bilete și cărți de abonament se pot căpeta în însuși localul băii (Strada Ferăriei 8.), în prăvălia domnului F. F. Widmann și în cofetăria dlui J. Eisenburger.

Onoratul public este respectuos rugat prin aceasta, a onora baia mea prin întrebunțare numeroasă.

Cu toată stima:

(263) 19—26

S. BIRTHLER.